

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Domitii Plati Societatis Iesv Theologi, De Domini
Nostri Iesv Christi Passione**

Piatti, Domizio

Coloniae Agrippinae, 1610

De gratitudine, quam Christo reddere tenemur, qui est secu[n]dus
eiusdem Paßionis fructus. Cap.2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49474](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49474)

Ne sit illis præmium propositum, qui Christo in afflictionibus suis ex animo compatiuntur: videlicet, summa cælestis regni felicitas & gloria; de qua non modo Regius Psalmista nos certificat dicens: *Qui seminant in lachrymis in exultatione metent: verumetiam S. Paulus Apostol. inquit,* *Si tamen compatimur, ut & conglorificemur.* Et rursus: *Si sustinebimus & corregebamur.* Sic namque locum hunc sanctus Gregorius Papa intelligit, cum ait. *Compatere ergo Salvatori nostro IESU, memoriam Passionis & vulnerum eius in corde tuo habendo, certissimè confidens, quod eius consolationis socius in futuro efficièris, si eius tribulationis in presenti socius inueniris: nec enim pro ipso pœnitentibus gloriam suam negabit, qui nec Magdalena dolenti, & ipsum querenti, resurrectionem suam occultari voluit. Vnde Apostolus: Si tamen compatimur: ut & simul conglorificemur.*

Quale præmiū Christo compatiētib' sit propositum.

Psalm. 125.

Rom. 8.

2. Tim. 2.

Lib. 6. moral. cap. 6.

DE GRATITVDINE, QVAM
Dominicæ Passionis reddere obligamur: quæ est secundus eiusdem Passionis fructus.

CAPVT II.

CERTA atque vnanimi sanctorum Patrum doctrina instruimur, vnum ex præ-

Gratitudo
est fructus
Dominicæ
Passionis.

In spec. E-
uang. c. 7.

Serm. 22. in
Cant.

ex præcipuis fructibus, qui è sacratissimo
vnigenæ DEI filij perpeffione colligendi
nobis sunt, esse gratitudinem & illius ef-
fectus, puta, beneficij memoriam, gratia-
rum actionem, & promptum ad viciffi-
dinem reponendam animum, & alia simi-
lia. Quapropter sanctus Anselmus diu-
causas cur Christus Dominus, tot tante-
que sustinere voluerit, enumerat, hanc
quoque inter cæteras adfert, nimirum, vt
nos ad gratitudinem excitaret. *Vt maior,*
inquit, erga te amoris & gratitudinis stimulus
haberemus, naturalem carnis infirmitatem ho-
iusmodi indicij in te expressisti. Et sanctus
Bernardus dicit, idcirco voluisse Domi-
num tantis laboribus ac tormentis homi-
nem redimere, vt hac ratione vitium in-
gratitudinis ab illo propulsaret. Verba il-
lius hæc sunt. *Dicit aliquis; non valuit opus*
suum reparare creator absque ista difficultate
valuit, sed maluit cum iniuria sui, ne pessimum
atque odiosissimum vitium ingratitude vitia
reperiret in homine. Perspicuum igitur & e-
uidens est, vnum ex fructibus è sacra Do-
mini passione petendis esse gratitudinem
quæ quomodo vtiliter exercenda sit, præ-
senti capite demonstrabimus.

I.
Christi Pas-
sioni debe-
tur gratitu-
do.

PRIMUM ergò CONSIDERA: si
eximijs & singularibus beneficijs, eximie
quoque & singularis debetur gratitudo
iustif-

iustissimum esse, vt in animis nostris hæc virtus erga Christum Liberatorem nostrum mirificè resplicendat, cum ille nos summo & ineffabili beneficio in sacra Passione sua decorauerit, qua nihil maius & excellentius fingi, cogitari, aut animo comprehendipotest. Quàm verò sit rationi consentaneum nos propter beneficium Passionis, hanc erga Christum gratitudinis obligationem ostendere, declarat idem sanctus Bernardus his verbis. *Sanè multùm fatigationis assumpsit, quò multà dilectionis hominem debitorem teneret, commoneretque gratiarum actionis, difficultas redemptionis, quem minus esse deuotum fecerat conditionis facilitas.* Quibus verbis hoc innuit. Quod Dominus in nostrâ salutis opere tot labores & cruciatus subire non detrectauerit, potissimam hanc esse causam, vt excitaret in nobis sanctum hoc gratiarum actionis, & assiduâ pro accepto beneficio, laudationis desiderium & affectum; quod non æquè efficaciter ageret, si remedio faciliori ad nos redimendos vsus fuisset.

Serm. 11. in Cant.

Ad gratitudinem nostram nos utilitas debet incitare.

Accedit ad hanc obligationem nostrâ quoque vtilitas, quæ nos etiam exstimulare debet ad exoluendum Christo debitum hoc meritæ gratitudinis: non enim gratias Deo, propterea referimus, quod nostris ille gratias ageat, verum vt obligatio
Nn gatio-

ALV.
ratissim
olligendi
illius et
gratia
vicissim
alia sim
mus dum
tot tant
rat, hanc
nirum, vt
t man
is stimu
itatem bo
Et sanctus
Te. Domi
tis homi
ritium in
Verbal
salutem
difficultat
e pessim
dicitur
gitur & o
sacra Do
tudinem
a sit, prez
ERA: si
s, eximib
ratitudi
iustif

gationi nostræ satisfaciamus, illumque ad noua in nos beneficia conferenda incitemus: ad hoc namque hortatur nos sanctus Ioannes Chrysostomus inquitens. Pro hinc igitur omnibus DEO gratias agamus, & in eum, qui nos tantis profecutus est beneficijs, gratitudinem exhibeamus. Nec enim graue quæpiam, aut molestum à nobis exposcit, nisi tantum, vt tot tantaque consiteamur beneficia, & sibi pro ijs gratiarum actiones referamus; non quod huius indigeat, sed vt bonorum largirem nos conciliare doceamur, & ne simus ingrati, & vt illum in maiorem circa nos alacritatem prouidentiam.

Homil. 7. 2. ad popul.

Beneficium Passionis vnicuique specialiter collatum fuit.

Galat. 2.

CONSIDERA præterea obligationem hanc, non tantum esse omnibus communem, verumetiam vnicuique specialem, quemadmodum ipsum quoque beneficium ita specialiter vnicuique donatum fuit, ac si nemini alteri collatum esset: teste S. Paulo Apostolo, qui beneficium hoc ita sibi attribuit, ac si soli sibi præstitum fuisset, his verbis. Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Si ergo beneficium hoc vniuscuiusque speciale est, speciatim quoque vnusquisque Christo debitas gratias referre tenebitur. Porrò considerationem huius beneficij non qualemcunque, sed quæ beneficium hoc velut sibi proprium & particulare secum expendit, esse vtilissimam.

firmam & conuenientissimam ad excitandum in animis nostris affectum gratitudinis, inde patet: quoniam eximia beneficia & opera præclara, si in se considerentur, solent potius admirationem, quam alium affectum parere: at si considerentur vt nostra & in nostri gratiam præstita, non possunt non in animis ratione vtentibus, validos gratitudinis & pietatis affectus producere.

SECVNDO considera, trifariam posse & debere hominem, gratum erga Christum, pro insigni hoc beneficio, animum ostendere.

Primum assidua illius recordatione; hoc enim Christus ipse à nobis exigere videtur verbis illis: *Hoc facite in meam commemorationem.* Quam verò id gratum sit DEO, coniecturare potes ex memoria temporalium beneficiorum, quam à Iudæis in veteri testamento flagitabat; nam vt omni tempore illa mente retinerent, quemadmodum Tertullianus notat, minutissimas eis leges præscripsit, secundum quas non modò templa exædificarent, verum etiam vasa funderent, & domi forisque se gubernarent. *In ipsis, inquit ille, commercijs vita, & conuersationis humana, domi ac foris, adusque curam vasculorum omnifariam distinxit, vt istis legalibus disciplinis*

II.

Tribus modis grati Christo esse possumus.

I.

Beneficij recordatione. *Luc. 23.*

Lib. 2 aduers. Marc. cap. 19.

occurrentibus ubique, illi ne momento vacent
à DEI respectu.

Si autem DEVS ab Hebræis, tot mini-
tarum legum obseruantia, voluit assidua
sui memoriam conseruari, propter tem-
poralia quibus illos ornauerat, benefici-
quid putas ab omnibus Christi fidelibus
pro tam eximio & singulari beneficio, ce-
iusmodi est, sempiterna ipsorum salus exi-
get? Præsertim cum in hunc finem, Ecclē-
siam quam plurimis ritibus, sacrificijs, ce-
remonijs, & sacramentis instruxerit, qui-
bus animas nostras ad assiduam sui, be-
neficiorumque suorum recordationem,
quasi calcaribus quibusdam exstimulare.

2. *Attēra eiusdem meditatione.*
Thren. 1. *Secundò,* attenta Passionis eius medita-
tione: ad quam Christus per Hieremiam
Prophetam nos inuitat dicens: *O vos om-
nes, qui transitis per viam attendite & videte,
si est dolor, sicut dolor meus.* Quare quisquis
omnibus alijs negotijs sepositis, totum se
tradat contemplationi & meditationi
acerbissimorum Christi dolorum, internu-
rumque animi afflictionum, iniuriarum
& contumeliarum, quæ nostra causa per-
pessus est; facit ei rem supra quàm dici pos-
sit gratissimam, veramque pro tanto bene-
ficio gratitudinem ostendit.

3. *Gratiarum actione.* *Tertiò,* immortales ei gratias referendo
pro eximijs bonis, quæ tibi in suæ Passio-
nis opo

nis opere contulit: quia sicut gratiarum actio, est præcipuorum gratitudinis effectuum non minima; ita per illam gratitudo potissimum demonstratur. Vbi **C O N S I D E R A** nos per hanc gratiarum actionem, aliquo modo satisfacere arctissimæ obligationi, qua **D E O** pro suis beneficijs deuincti sumus: nam propterea, uti Ter-
Lib. 4. ad- uers. Marc.
 tullianus notat, leproso illi, qui post lepram effugatam, carnemque pristinae sanitati restitutam, ad Christum redijt, eique pro accepto beneficio meritas grates persoluit, Christus non imperauit, ut oblationem quam lex præscribebat, in templo Pontifici, præsentaret: quo nimirum nobis daret intelligere. *Quia satis iam obtulerat, gloriam D E O reddens: intellexerat enim veram se D E O omnipotenti oblationem, gratiarum scilicet actionem, apud verum templum & Pontificem eius Christum, facere debere.*

III.

T E R T I O considera, cum non valeas Christo Redemptori quicquam rependere, quod dignum sit dono infinito, quo te per sacratissimam Passionem suam affecit, etiamsi temetipsum infinities pro illo donares & sacrificares: te ut minimum debere illi gratias, quas concipere potes, maximas, ex intimo animi affectu reddere: quoniam hoc gratiarum thesauro obliga-

Nn 3 tioni

*Homil. 1. ad
popul.*

tioni grauissimæ, qua illi obstrictus es, aliquo modo satisfacis: propterea namque sanctus Ioannes Chryostomus gratiarum actionem nominat thesaurum ingentem, & diuitiarum fontem inexhaustum. *Magnus, inquit, thesaurus gratiarum actio, magna diuitia, inconsumptum bonum.* Quæ enim maiores opes reperiri aut cogitari possunt, quam vili pretio, maxima debita dissoluere?

Quot beneficia Christus in Passione sua nobis contulerit.

Verum vt hæc gratiarum actio sit fructuosior, expendes hic speciatim, quam insignia sint beneficia, quibus Christus in Passione sua nos decorauit, & pro cunctis illi gratias referes.

1.

Primum, ergo gratias ei persolue: quia vniuersum debitum tuum, iustitiæ rigore seruato, dissoluit, iuxta illud Regij Prophetæ. Quæ non rapui, tunc exoluebam. Et illud Isaïæ. *Suscepit de manu Domini duplices,* id est, homo pro animaduersione, quam merebatur, duplices de manu Domini suscepit remunerationes.

*Psalm. 68.
Isai. 2.*

2.

Secundò, quia te simul cum pretioso sanguine suo, vniuersorum meritorum suorum fecit participem, vt illis vestiretis & omni gratia ditaretis.

3.

Tertiò, quia tristitia & afflictione sua, tibi, alijsque seruis & electis suis, in tribulationibus internam à DEO consolationem promeruit.

Qua-

Quartò, quia in horto sanctæ Ecclesiæ, humanitatem suam sanctissimam collocavit instar fontis vberissimi, tot riuis & canalibus extuberantis, quot sunt membra corporis, quæ voluit in Passione referari, maximamque sanguinis & gratiæ copiam profundere, vt decurrente illo non modo per animarum nostrarum terram sterilem & infœcundam, eam impinguaret, & fertilem redderet: verumetiam per vniuersam Ecclesiam, in ea, tam pulchram plantarum & fructuum varietatem, sanctos videlicet martyres, castas virgines, feruentes Confessores, aliosque vitæ sanctimonia & integritate insignes, produceret.

4.
Humanitas
Christi in
Ecclesia est
omnis gra-
tiæ fons.

Quintò, quia voluit spinis coronari, tum vt Martyribus, Virginibus, alijsque sanctis & electis omnibus, coronam gloriæ fabricaret: tum vt superbiæ, inobedienciæ ac propriæ voluntatis tuæ vulnera sanaret: tum denique, quoniam tu frequenter, (quantum in te fuit) à diuino capite coronam honoris & gloriæ quam ei reddere tenebaris, abstuleras, pro animaduersione tibi debita, voluit spinis coronari, vt tuum hoc scelus purgaret ac lueret, teque cælorum Regem efficeret.

5.
Christus vo-
luit spinis
coronari, vt
nos Reges
cælorum
efficeret.

Sextò, gratias age Christo, quia cum homines collum iugo ipsius non facile possent submittere, eò quod illud nimis aspe-

6.

rum & durum illis esse videretur, Crucis
baiulatione lene ac suaue illud reddidit.

7. *Septimò*, quia moriens in Cruce, quatuor
illius partibus, totidem mundi partes san-
ctificauit.

8. *Octauò*, quia durum Crucis tectum ele-
git, vt tu per omnem æternitatem in caelis
requiesceres: eademque Cruce sua iurati-
simos humani generis hostes, peccatum,
dæmonem, mundum, & carnem profligauit.

9. *Nondò*, quia morte sua nostram mortem
in vitam, & Crucem prius contemptam
& odio habitam, in gloriam commu-
tauit.

10. *Denique* gratias ei age, quia in Cruce se-
uerum & tremendum iustitiæ suæ tribu-
nal, in misericordiæ & remissionis tribu-
nal conuertit: in eaque montem quendam
pietatis constituit, in quo cunctas offen-
sas, quibus eum irritamus, nobis donat,
debita nostra dissoluit, bona opera nostra
meritoria efficit, & omnes tribulationes &
ærumnas præsentis vitæ liberaliter remu-
nerat.

IV. *Ad extremum CONSIDERA*, grati-
tudinis obligationem simul cum gratia-
rum actione, requirere operum corre-
spondentiam, id est, quoniam DEVS in
nostri gratiam, & salutis nostræ consti-
tuit.

Quid à no-
bis requirat
vera grāti-
tudo.

CONSIDERATIO VII. 565

tuendæ causa, tam multa & acerba fecit atque perpeffus est, decere, vt nos quoque gratos ei exhibeamus in promptitudine faciendi aliquid in gratiam, & obsequium illius.

Vt quemadmodum ipse, cicatrices & vulnera manuum, pedum, ac lateris, à corpore suo aboleri noluit: ita nos quoque nulla ratione patiamur à cordibus nostris illorum memoriam tolli: ac proinde libentes ac volentes omnem laborem, tribulationem, mortificationem ac pœnitentiam quacunque occasione nobis oblatam amplectamur: quia vbi hæc promptitudo vicissitudinem quoad fieri potest, rependendi deficit, deest quoque ipsa gratitudinis essentia.

DE AMORE, QVEM DEBEMUS Christo, eo quod ipse prior in Passione sua nos dilexerit: qui est tertius eiusdem Passionis fructus.

CAPVT III.

SI VERVM est, quod sanctus Hieronymus affirmat **DEVM** Patrem in omnibus actionibus suis aliud nihil spectare, nisi vt ardentissimum in nobis amoris erga filium suum ignem succendat; **DEVS** in cunctis operibus suis hoc potissimum agit, vt amemus Christum.

Nn 5 adeo